

Легенда про пальму

Олесь Бердник

У прадавні часи жив у пустелі шейх, котрий знався на чаклунстві. Він здобув магічну силу чарівника у страшного Володаря Пісків, що мешкав десь у самому серці безводного царства. Що він там робив — ніхто з простих кочовиків та пастухів не знав, та й не прагнув знати,— такий був жах перед моторошним повелителем палючих вихорів, у подобі яких Володар Пісків інколи з'являвся біля палацу шейха.

Був у шейха гарем, проте не любив він своїх жінок. Мав єдину доньку від першої коханої дружини, котра померла, щойно народивши дитя. Суворо виховував шейх дівчинку, передаючи їй своє магічне знання. І ось виповнилось чарівній принцесі п'ятнадцять літ. Того дня прибув у гості до шейха Володар Пісків і зажадав від свого учня руки його єдиної доньки.

Пишне гуляння й свято розпочав на честь гостя шейх. Показував учителеві та іншим запрошеним різні дива: викликав із простору страхітливих потвор, що мірялися силою поміж собою, накликав з неба смерчі й громи, лякаючи слуг та воїнів, змушував борців убивати один одного, а потім повертав їх до життя своїм чаклунським мистецтвом. Володар Пісків поблажливо дивився на все те, схвально посміхався.

Потім дива показувала донька. Проте вона не чинила руйнацій, а творила квіти, прегарних птахів та метеликів, змушувала невидимих музик грати чарівні пісні, що милували слух. Батько супився, позираючи на вчителя, ніби вибачаючись за дівочі вибрики, але Володар Пісків схвально кивав головою, заспокоюючи тим шейха.

— Житиме у мене,— посміхнувся він,— навчу її майстерності руйнації...

А був серед гостей прекрасний юнак — воїн. Він з першого погляду покохав чорнооку принцесу і цілковито втратив самовладання, коли побачив, які дива творить її добре серце. Дівчина теж помітила славного хлопця.

Коли гості розійшлися, під нічними зорями зустрілися юнак та дівчина, палаючи від кохання. Та недовго вони раділи: їх вистежили й схопили. Шейх звелів закувати юнака в ланцюги й ув'язнити до вежі смерті. На честь Володаря Пісків оголосили вирок: стратити зухвалого воїна, бо він насмілювався доторкнутися до принцеси.

Проте дівчина, скориставшись магічним знанням, уночі прокралася до коханого. Вони зуміли вийти з вежі, захопили коней і помчали в пустелю, аби дістатися до моря, щоб попливти в такі краї, де їх ніхто не знає.

Варта зчинила тривогу, розлючений шейх із своїми вояками рушив у погоню. З ним був похмурий Володар Пісків.

Змучених утікачів наздогнали серед палючих барханів. Закохані стояли в кільці нещадних переслідувачів, міцно обійнявшись.

— На що ви сподівалися? — здивовано запитав Володар Пісків.— А ти, принцесо, чому зневажила мою любов? В ім'я чого?

— Я покохала цього сміливого юнака,— сміливо відповіла дівчина.— Ти мені

пропонував лише зло і пустелю. А мій обранець подарував радість любові.

— Яка радість? — вражено вигукнув Володар Пісків.— Що він може — цей голодранець? Марево над пісками — ось що таке його любов! Є лише пустеля — і більше нічого! Все інше — сон. Ти збагнеш це — ось поглянь!

Він владно простягнув руку до юнака. Той кам'янів на очах у коханої, перетворюючись на скелю. Та очі його пестили й ніжили принцесу навіть тоді, коли останні іскри життя гасли в зіницях.

— Ось вона — твоя любов! — із зловтіхою зареготав Володар Пісків, і навіть шейх здригнувся від жаху.— Моя пустеля вічно пануватиме над світом!

Зненацька з-під скелі вдарило прозоре джерело, і в променях палючого сонця заграла, заіскрилася райдуга-веселка.

— Ти переможений,— щасливо закричала дівчина.— Ти подоланий, нікчемний Володарю Смерті! Серце мого коханого дарує світові життя навіть у кам'яній подобі. Тобі ніколи не розлучити нас!

І вона проказала світле заклинання любові. Переслідувачі побачили, як її струнке тіло перетворилося на високу розкішну пальму: її коріння купалося в прохолодному джерелі. Володар Пісків загарчав від шаленства та й перекинувся на чорний смерч від неба до землі, намагаючись засипати пісками прозорий потік разом з пальмою, проте, чим більше він злостився, тим дужче вирувало джерело, тим вищою й тінистішою ставала пальма.

Так серця закоханих створили в надрах найпалючішої пустелі перший оаз і світлу надію, що коли-небудь мертві піски вищезнуть у всьому світі, відступивши перед життям і любов'ю.